

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa

o kontrole odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v stredných odborných učilištiach a učilištiach v SR v školskom roku 2007/2008

Následné inšpekcie sa vykonali v **29** stredných odborných učilištiach (SOU) a v **2** učilištiach (U) zriadených pri SOU, z nich bolo **7** súkromných a **6** s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. Stav a úroveň odstránenia zistených nedostatkov sa kontrolovali v **13** školách po komplexnej inšpekcii, v **13** po tematickej a v **5** školách po následnej inšpekcii.

V kontrolovaných subjektoch sa celkovo uplatnilo **201** opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, z toho bolo **63** odporúčaní (31,34 %), **6** (2,98 %) upozornení, **112** (55,72 %) opatrení prijatých riaditeľmi kontrolovaných škôl, **19** (9,45 %) opatrení uložených školskou inšpekciou a **1** (0,49 %) záväzný pokyn. Prehľad akceptácie/splnenia uplatnených opatrení riaditeľmi škôl je uvedený v tabuľke.

Prehľad uplatnených opatrení v SOU/U v SR v školskom roku 2007/2008										
spolu	201									
z toho	odporúčania		upozornenia		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené školskou inšpekciou		záväzný pokyn	
počet	63		6		112		19		1	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	55	87,30	2	33,33	90	80,35	10	52,63	1	100

Z celkového počtu uplatnených opatrení bolo akceptovaných a splnených **158** (78,60 %). Nedostatky zistené pri komplexných (13), tematických (13) a následných (5) inšpekciách sa najčastejšie vyskytovali v/vo:

- dodržiavanie učebných plánov (prekročenie povolenej 10 % úpravy plánu, nedodržanie týždennej hodinovej dotácie)
- plnenie učebných osnov (nedelenie žiakov tried na skupiny pri vyučovaní odborného výcviku a niektorých teoretických predmetov, nerealizovanie praktických meraní a laboratórnych cvičení)
- vedenie pedagogickej dokumentácie
- výkone štátnej správy v 1. stupni (nevydanie rozhodnutí, rozhodnutia bez náležitostí požadovaných legislatívou)
- zabezpečení priestorových a materiálno-technických podmienok vyučovania predmetu odborný výcvik
- dodržaní psychohygienických zásad pri tvorbe rozvrhu hodín (prekročenie stanoveného maximálneho počtu vyučovacích hodín pre žiakov v jednom dni, nedodržanie dĺžky trvania vyučovacích hodín)
- nadväznosti nastavbového štúdia na učebný odbor
- odbornosti vyučovania predmetov odborný výcvik a športová príprava
- realizácii záverečných skúšok

Najviac opakovaných následných inšpekcií bolo vykonaných v Trnavskom kraji (3), kde riaditelia škôl neodstránili zistené nedostatky vo vedení pedagogickej dokumentácie. Celkom boli následné inšpekcie opätovne vykonané v 5 SOU.

Z celkového počtu **63 odporúčaní** riaditelia kontrolovaných subjektov akceptovali **55** (87,30 %), čím zabezpečili najmä vhodnejšie podmienky pre prácu výchovných poradcov, pre realizáciu cieľov a plnenie obsahu environmentálnej výchovy a výchovy k manželstvu a rodičovstvu, pre posilnenie dobre fungujúcich vzťahov medzi žiakmi a učiteľmi a zvýšenie

právneho vedomia žiakov, pre uplatňovanie princípov humanizmu a demokracie vo vyučovacom procese. Zriadením nových odborných učební, zlepšením vybavenosti škôl odbornou literatúrou, výpočtovou technikou, aktuálnymi učebnými pomôckami a didaktickou technikou vytvorili predpoklady na zefektívnenie realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu. Akceptácia odporúčaní sa prejavila aj vo zvýšenej účinnosti kontrolného systému, rovnako i v skvalitnení práce predmetových komisií. Riaditelia kontrolovaných škôl neakceptovali hlavne odporúčania smerujúce k zvýšeniu estetickej úrovne a stavu pracovných priestorov na teoretickom i praktickom vyučovaní, čo sa prejavilo v pretrvávajúcom, málo podnetnom prostredí s negatívnym dopadom na rozvoj osobnosti žiakov. Nezaistenie príležitostí vykonávať časť odborného výcviku v značkovom servise neumožnilo žiakom učebného odboru autoopravár získať potrebné praktické zručnosti.

Po vykonaných tematických inšpekciách zameraných na kontrolu zabezpečenia výučby odborného výcviku v učebnom odbore autoopravár upozornila Štátna školská inšpekcia na nevyhovujúce priestorové zabezpečenie, materiálne a prístrojové vybavenie dielní v zmysle platného normatívu zriaďovateľov SOU v Nitrianskom, Banskobystrickom a v Trenčianskom kraji. Zo **6 upozornení** neboli splnené 4, čo negatívne ovplyvňovalo plnenie obsahu učebných osnov predmetu.

Štátna školská inšpekcia kontrolovaným subjektom **uložila 19 opatrení** na odstránenie zistených nedostatkov a **112 opatrení prijali** riaditelia škôl. Opatrenia boli konkrétne, jasne sformulované, účinné vo vzťahu k inšpekčným zisteniam, so stanovenými termínmi splnenia a jednoznačne adresné. Splnením uložených opatrení sa v školách predovšetkým zlepšili funkčnosť a úroveň pedagogickej dokumentácie, zefektívnila riadiaca činnosť s pozitívnym dopadom na dodržiavanie učebných plánov, plnenie učebných osnov, pripravenosť a organizáciu záverečných skúšok, skvalitnil sa výkon štátnej správy v 1. stupni, optimalizovali psychohygienické podmienky vyučovania, zvýšila odbornosť vyučovania odborného výcviku. Nesplnenie 22 prijatých a 9 uložených opatrení spôsobilo pretrvávajúce nedostatky v rozhodovacom procese, vo vedení pedagogickej dokumentácie, v neodbornom vyučovaní predmetov a rovnako negatívne ovplyvnilo plnenie učebných osnov predmetu odborný výcvik a pracovné podmienky na praktickom vyučovaní.

Uložený 1 záväzný pokyn vzťahujúci sa na ukončovanie štúdia žiakov, ktorí absolvovali učebný odbor nenadväzujúci na študijný odbor nadstavbového štúdia, bol splnený.

Riaditelia škôl zväčša odporúčania akceptovali, k plneniu a realizácii opatrení aj záväzného pokynu pristupovali prevažne zodpovedne, čím sa zvýšila kvalita odborného a pedagogického riadenia, zabezpečili vhodnejšie podmienky výchovy a vzdelávania, vytvorili predpoklady pre zlepšenie priebehu a výsledkov výchovno-vzdelávacieho procesu. Nesplnenie uložených a prijatých opatrení predovšetkým negatívne ovplyvnilo odbornosť vyučovania predmetu odborný výcvik a celkovú úroveň realizácie výučby predmetu, neakceptovanie odporúčaní najmä kultúrnosť pracovných podmienok na teoretickom a praktickom vyučovaní.

V Správe o stave a úrovni výchovy a vzdelávania v školách a v školských zariadeniach v SR Štátna školská inšpekcia každoročne vyhodnocuje svoje zistenia z inšpekcií, označuje oblasti vyžadujúce zlepšenie. Napriek pravidelne zverejňovaným informáciám niektoré nedostatky a problémy pretrvávajú. Štátna školská inšpekcia od školského roku 1999/2000 opakovane upozorňuje na:

- nedôsledný výkon štátnej správy v 1. stupni (obsahové a formálne nedostatky vo vydaných rozhodnutiach)
- nedostatky vo vedení pedagogickej dokumentácie
- nedodržiavanie všeobecne záväzných a rezortných predpisov v praxi
- nedostatočnú odbornú spôsobilosť majstrov odborného výcviku
- zastaranú alebo nevyhovujúcu materiálno – technickú vybavenosť pracovísk odborného výcviku v niektorých odboroch